23/01/2019

Τα τεχνάσματα… της αγάπης

/ Αγιορείτικα

Στην όμορφη Νέα Σκήτη, δίπλα στην Ιερά Μονή του Αγίου Παύλου, επισκεφθήκαμε πριν από μερικά χρόνια στην Καλύβη της Υπαπαντής τον γερο-Συμεών. Με ενενηνταπέντε περίπου χρόνια στην πλάτη του, κατάκοιτος, πρόσμενε από ώρα σε ώρα να τον οδηγήση ο θάνατος στον Θεόν. Στο πλευρό του ο υποτακτικός π. Παντελεήμων, στοργικός υιός και φύλαξ άγγελος.

— Τον πρόλαβες, Γέροντα, τον παπα-Σάββα τον Πνευματικό;

— Ω, τον Πνευματικό! Τον οσιώτατο και άγιο εκείνο Πνευματικό παπα-Σάββα! Την ευχή του νάχουμε. Πώς δεν τον πρόλαβα; Σ’ αυτόν εξωμολογούμην. Δεν έλειπα από την Καλύβη του. Και πάρα πολλές φορές τον εβοηθούσα στις Λειτουργίες ως ψάλτης.

— Για πες μας λοιπόν κάτι γι΄ αυτόν. Έχουμε πολλά ακούσει και σκεπτόμαστε να του γράψουμε τον βίο. Λένε πως ήταν σπουδαίος Πνευματικός.

— Είχε μεγάλη χάρι επάνω του. Ήξερε να σκορπίζη θάρρος σ΄όλους. Ιδιαίτερα εμψύχωνε τους νεαρούς μοναχούς. Μόλις τους αντίκρυζε στο εξομολογητήριο του «καλώς τα αγγελούδια!» τους έλεγε χαμογελαστά. «Καλώς, καλώς ήρθαν τα αγγελούδια μου. Εγώ αυτά τα νεαρά καλογέρια αγγέλους τα θεωρώ, που για την αγάπη του γλυκυτάτου μας Χρίστου άφησαν του κόσμου την ματαιότητα και ήρθαν εδώ στας ερήμους». Σ' όλους επίσης τους αποθαρρυμένους έδινε κουράγιο. «Να μην απογινώσκης (=να μην απελπίζεσαι) έλεγε και ξανάλεγε κάθε τόσο.

— Λένε, Γέροντα, πως είχε μεγάλη τέχνη στην Εξομολόγησι.

— Μεγάλη τέχνη και μεγάλη αγάπη. Δεν ήθελε να του κρύβουν τα αμαρτήματα. Έβλεπε κανένα νεαρό μοναχό η δόκιμο που ντρεπόταν να τα πή όλα, και τι μηχανευόταν; Τεχνάσματα. Τεχνάσματα της αγάπης. «Λέγε, παιδί μου, χωρίς δισταγμό τις αμαρτίες σου. Εγώ είμαι γεροντάκι. Μπορεί να με πάρη και ο ύπνος. Εσύ να συνεχίσης. Ο Χριστός είναι παρών και τα ακούει όλα. Εξομολογήσου τα όλα άφοβα, να καθαρίσης την ψυχή σου, να την κάνης λευκή σαν το χιόνι». Άρχιζε εκείνος να λέη. Ο Πνευματικός φαινόταν πως νυστάζει. Έγερνε το κεφάλι του και ροχάλιζε. Εκείνος εξαγόρευε τότε τις πιο βαρειές αμαρτίες. Ο Πνευματικός έκανε πως ξυπνούσε. Εκείνος συνέχιζε με ελαφρότερες. «Παιδί μου, σταμάτησε λίγο. Προηγουμένως είπες κάποια αμαρτία. Πως την είπες; Δεν άκουσα καλά. Πες την καθαρώτερα να καθαρίσης την ψυχή σου». Εκείνος έπαιρνε θάρρος και την διευκρίνιζε. Ξαλάφρωνε έτσι η ψυχή του, χαιρόταν ο Θεός και πληγωνόταν ο διάβολος.

— Ω, Γέροντα, σ΄ ευχαριστούμε. Μας έδωσες πολύτιμα στοιχεία. Μένουμε κι΄εμείς έκπληκτοι από την τέχνη του μεγάλου αυτού Πνευματικού. Τέχνασμα που σκέφθηκε! Παρόμοιο στο είδος του δεν έχουμε ξανακούσει.

— Σας είπα. Είχε μεγάλη τέχνη και μεγάλη αγάπη.

Τέτοιοι Πνευματικοί δεν βρίσκονται σήμερα.

***

Στην Σκήτη της Αγίας Άννης κάπου ψηλά είχε την Καλύβη του ένας Πνευματικός. Πνευματικός κι΄αυτός, αλλά χωρίς την πείρα και την διάκρισι του παπα-Σάββα. Στο εξομολογητήριό του κατέφθασε κάποια φορά ενας βαρειά, πολύ βαρειά αμαρτωλός. Άλλος με τόσα μεγάλα κρίματα δεν του ξανάτυχε.

Εκείνος, σωστός κάλαμος συντετριμμένος, άρχισε την εξαγόρευσι. Ο Πνευματικός καθώς τον άκουγε κυριεύθηκε από φρίκη. Αναταράχθηκαν τα σωθικά του. «Θεέ

μου! Πω, πω,φρικαλεότητες! Τί ακούω! Τί σατανας είναι τούτος»!

Δεν πρόλαβε ο δυστυχής ν’ αποτελειώση και ο Πνευματικός γεμάτος ταραχή:

— Σταμάτησε, του λέει. Έχω φρίξει. Θα χάσω το μυαλό μου. Δεν είναι ανθρώπινες αμαρτίες αυτές. Σατανικές είναι. Φύγε. Η συγχώρησι σου έλειψε! Φύγε. Δεν μπορώ άλλο να σε ακούω. Φύγε.

Το μόνο που του είχε απομείνει στον κόσμο ήταν το έλεος του Θεού, αφού όμως και η πόρτα αυτή έκλεισε, δεν του απέμενε τίποτε. Αντικρύζοντας κάτω την θάλασσα σκεπτόταν την μόνη λύσι: Να ορμήση δηλαδή να πνιγή. Να θέση τέρμα στις τραγωδίες του.

Ο Θεός όμως είναι μεγάλος. Στην κατάστασι αυτή τον είδε κάποιος Αγιαννανίτης, που έτυχε να είναι και γνώριμος.

— Ε! τί συμβαίνει; Πώς είσαι έτσι; Τί έχεις;

Εκείνος δεν μιλούσε.

—Ε! τί έπαθες; Γιατί δεν μιλάς;

Με τα πολλά κατώρθωσε να μάθη τα καθέκαστα. Στενοχωρήθηκε, πικράθηκε η ψυχή του. Πώς να τον βοηθήση; Σκέφθηκε πως μία μόνο λύσις απέμενε, να τον οδηγήση πάση θυσία στον παπα-Σάββα. Κουράσθηκε πολύ, αλλά στο τέλος νίκησε.

Σαν τον αντίκρυσε ο παπα-Σάββας κατάλαβε όλο του το δράμα. Ο αδελφός μου σκέφθηκε βρίσκεται στην άβυσσο. Για να τον ανεβάσω χρειάζεται να κατεβώ κι’ εγώ ως εκεί.

— Πνευματικέ, υπάρχει για μένα σωτηρία;

— Για σένα, αδελφέ μου; Για όλους υπάρχει σωτηρία. Η ευσπλαγχνία του Θεού είναι πιο πλατειά από τον ουρανό και πιο βαθειά από την άβυσσο.

— Μπά! Για μένα τον αμαρτωλό δεν υπάρχει σωτηρία. Αδύνατον. Δεν υπάρχει για μένα.

— Για σένα; Αστείο. Αφού, να σκεφθής, υπήρξε για μένα σωτηρία.

— Και τί αμαρτίες έκανες εσύ;

— Μεγάλες, πολύ μεγάλες αμαρτίες.

— Τί μεγάλες! Ποιος μπορεί να έχη φταίξει στον Θεόν σαν εμένα τον ταλαίπωρο!

— Και όμως! Νά, κάποτε δεν πρόσεξα, παρασύρθηκα κι’ έπεσα στην έξης αμαρτία.

Και ανέφερε εδώ ο παπα-Σάββας κάποια σοβαρή αμαρτία. Ο άλλος τότε σαν να ζωντάνεψε. Πήρε θάρρος.

— Α! Πνευματικέ μου, την αμαρτία αυτή έτσι ακριβώς την έχω κάνει κι’ εγώ.

— Κι’ εσύ; Μην ανησυχής. Ο Θεός θα σε συγχωρήση. Αρκεί που το ωμολόγησες.

Ο παπα-Σάββας προχώρησε με τον ίδιο τρόπο. Το τέχνασμα πέτυχε απόλυτα. Ξεθάρρεψε ο δυστυχής και παρουσίασε με κάθε ειλικρίνεια όλο τον θλιβερό κατάλογο των εγκλημάτων του. Του έδινε κουράγιο η ιδέα πως και ο Πνευματικός ήταν όμοιός του.

— Εγώ, του λέει στο τέλος ο παπα-Σάββας, μετανόησα και έκλαψα πικρά. Έχω δύο χρόνια τώρα που άλλαξα ζωή. Μου έβαλαν κανόνα να γίνω Πνευματικός. Το έκανα κι΄ αυτό. Έκανα ελεημοσύνες. Έκανα νηστείες. Έγινα άλλος άνθρωπος.

— Κι’ εγώ, Πνευματικέ μου, μετανοώ μ΄ όλη μου την ψυχή. Και νηστείες και ό,τι άλλο μου πης θα το εφαρμόσω.

— Αφού αποφασίζεις ν’ αλλάξης ζωή, σκύψε να σου διαβάσω την συγχωρητική ευχή, να σου εξαλείψη ο Θεός όλες τις άμαρτίες.

Έπειτα από λίγο ένας άνθρωπος φτερούγιζε από χαρά, γιατί πέταξε από πάνω του δυσβάσταχτα φορτία. Συναντώντας στην Αγία Άννα τον γνωστό του:

— Μ’ έσωσες, του λέει. Έγινα άλλος άνθρωπος.

— Να δοξάζης τον Θεόν.

— Καλός Πνευματικός. Καλός. Πονετικός. Μόνο που ο καημένος έκανε στην ζωή του χειρότερα από μένα.

Ο άλλος που μπήκε αμέσως στο νόημα:

— Χειρότερα από σένα; Να γελάσω λίγο! Αυτός, Χριστιανέ μου, ζή από μικρός στο Άγιον Όρος και είναι σωστός άγγελος. Γι’ αυτό αξιώθηκε να γίνη και ιερεύς.

Ο άλλος έμεινε άναυδος. Τί συνέβαινε; Με τις εξηγήσεις όμως που του έγιναν κατάλαβε το τέχνασμα της αγάπης. Δοκίμασε μεγάλη έκπληξι. Πράγματι έπειτα από το πλήγμα που του έφερε ο προηγούμενος Πνευματικός, δεν υπήρχε άλλος

τρόπος να σωθή από το χείλος της αβύσσου. Και από την στιγμή αυτή κορυφώθηκε μέσα του ένας απέραντος θαυμασμός και μία απεριόριστη αγάπη για τον υπέροχο αυτόν ιατρό και θεραπευτή των ψυχών.

Μερικοί Αγιορείτες, ας το σημειώσουμε κι΄ αυτό, δεν συμφωνούσαν με τούτα τα τεχνάσματα του Πνευματικού. Δεν είχαν όμως δίκηο, γιατί ο παπα-Σάββας, διακριτικός, διακριτικώτατος όπως ήταν, εγνώριζε πως και πότε και πόσο και σε ποιές περιπτώσεις να τα χρησιμοποιή, χωρίς να προκύπτη η παραμικρή βλάβη, το ελάχιστο σκάνδαλο.

πηγή: Αρχιμανδρίτου Χερουβείμ, Σύγχρονες Αγιορείτικες μορφές (6), Σάββας ο πνευματικός, Έκδοσις Η', Ιερά Μονή Παρακλήτου Ωρωπός, Αττικής 1995